

Postupy a jednání odborové organizace v době nouzového stavu

Současná společenská situace způsobená pandemií COVID-19 ovlivňuje nejen trh práce, ale dopadá i na činnost odborových organizací, a to i v rámci jejich vnitřní organizační struktury. Od pondělí 5. října 2020 0.00 hodin vyhlásila vláda v souladu s čl. 5 a čl. 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky na území České republiky, nouzový stav z důvodu zhoršení epidemické situace v souvislosti s výskytem koronaviru SARS-CoV-2, a to na dobu 30 dnů (s předpokládaným prodloužením nouzového stavu).

Zavedení nouzového stavu se dotýká i vnitřní odborové činnosti, tj. např. pořádání konferencí, jednání, školení, zasedání výborů, předsednictva či kontrolní komise a dalších kolektivních orgánů odborových organizací.

Odborové organizace disponují v souladu s Úmluvou Mezinárodní organizace práce č. 87 o svobodě sdružování právem na autonomii v organizační struktuře i vlastním jednání. I přes garantovanou ochranu před zásahem státní moci do organizačního zřízení a řízení odborové organizace však nutno respektovat pravidla zavedená vyhlášením nouzového stavu, která se týkají např. omezení pohybu osob, sdružování apod.

V návaznosti na potřebu zajištění chodu odborových organizací Českomoravská konfederace odborových svazů vydává doporučení členským odborovým organizacím, jak v době nouzového stavu postupovat.

S ohledem na minimalizaci rizik přenosu nákazy a vládní opatření doporučuje ČMKOS přechod na distanční (dálkovou) formu jednání. Vzhledem k omezení možnosti konání jakýchkoliv osobních setkání členů odborů (členské schůze, sněmy, sjezdy, konference, semináře apod.) přecházejí jak ČMKOS, tak odborové svazy na platformu on-line jednání. Distanční forma jednání odborové organizace umožní kontinuální výkon činnosti a správu odborové organizace.

S ohledem na stávající situaci lze rovněž doporučit zvážení, zdali je nutné některé akce konat, resp. není-li možné odložit plánované události (např. sjezdy spojené s volbami orgánů na pozdější dobu, o níž rozhodnou jejich nejvyšší orgány mezi sjezdy následně po vyhodnocení epidemické situace a zrušení omezujících opatření. V té souvislosti prodlouží funkční období dosavadních zvolených členů svých orgánů.)

S ohledem na omezení možnosti setkávání se a organizování výše demonstrativně vymezených událostí a zavedení distanční formy jednání ČMKOS doporučuje revidovat základní dokumenty odborové organizace, popř. volební řády. Stanovy odborových organizací, které distanční formu jednání nepřipouští, by měly být o distanční možnost jednání doplněny. Zejména tam, kde základní dokumenty výslovně předpokládají fyzické jednání je vhodné text základních dokumentů aktualizovat. Příslušná ustanovení a články stanov lze doplnit o text (upozorňujeme, že se jedná o příklad, tj. každá odborová organizace si může upravit zakotvení distanční podoby dle vlastních představ):

„Jednání probíhá primárně ve fyzické (osobní) podobě. Není-li možné uskutečnit jednání fyzicky, může (se souhlasem vrcholného orgánu odborové organizace) předseda odborové organizace vyhlásit jednání v distanční online podobě“

Mají-li být upraveny i jednací a hlasovací postupy, je vhodné je v příslušném článku stanov rovněž doplnit (upozorňujeme, že se jedná o příklad, tj. každá odborová organizace si může upravit zakotvení distanční podoby dle vlastních představ):

„Hlasování probíhá prostřednictvím ..... . Ostatní podmínky zůstávají zachovány ve stejné podobě, jako v případě osobního fyzického jednání.“

Neobsahují-li stanovy odborové organizace možnost distančního jednání, popř. dochází-li u odborové organizaci k uplynutí funkčního období orgánu odborové organizace, lze, i přes proklamovanou autonomii odborových organizací v souvislosti s Úmluvou MOP č. 87 o svobodě sdružování využít aplikace právního předpisu vydaného právě pro situace negativního dopadu nouzového stavu na vnitřní činnost právnických osob. V souladu se zákonem č. 191/2020 Sb., ze dne 17. dubna 2020 o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, a jeho Hlavě IV, je řešena i situace, kdy by v době nouzového stavu mělo dojít ke skončení funkčního období v rámci voleného orgánu. Pokud uplyne funkční období člena voleného orgánu právnické osoby, prodlužuje se jeho funkční období do uplynutí 3 měsíců ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii; to platí i tehdy, uplyne-li funkční období v době 1 měsíce ode dne následujícího po dni skončení mimořádného opatření při epidemii.

Sohledem na obavy ohledně distančního odhlasování změn a doplnění základních dokumentů v neplánovaném termínu lze vycházet a oprávnění čerpat z ust. § 19 citovaného zákona. Platí, že orgán právnické osoby může rozhodovat mimo zasedání v písemné formě nebo s využitím technických prostředků i tehdy, nepřipouští-li to zakladatelské právní jednání. Další podmínky rozhodování mimo zasedání orgánu v písemné formě nebo rozhodování orgánu s využitím technických prostředků stanovené zákonem, popřípadě zakladatelským právním jednáním, nejsou dotčeny.

V souvislosti s jednáním uvnitř odborové organizace v době nouzového stavu proto ČMKOS doporučuje vyhledat základní dokumenty a ověřit, zdali obsahují možnost dispoziční formy jednání online, a případně úpravu způsobu hlasování apod. Vždy je třeba respektovat individuální a specifické podmínky působení každé odborové organizace, nelze proto podat jeden univerzální vzor, ale je třeba vše přizpůsobit podmínkám u zaměstnavatele